

7/3140

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 2121
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

20/05/2008
MAYIS

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.05.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 5674 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM' a ait 7/3138, İzmir Milletvekili Şenol BAL' a ait 7/3139 ve 7/3140, Giresun Milletvekili Murat ÖZKAN' a ait 7/3141, Hatay Milletvekili Süleyman Turan ÇİRKİN' e ait 7/3142, Zonguldak Milletvekili Ali KOÇAL' a ait 7/3143, İstanbul Milletvekili Bihlun TAMAYLIGİL' e ait 7/3144, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR' a ait 7/3145, İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN' e ait 7/3146, Muğla Milletvekili Metin ERGUN' a ait 7/3147, Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE' ye ait 7/3148, Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ' e ait 7/3149, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ' ye ait 7/3150 ve Kastamonu Milletvekili Mehmet SERDAROĞLU' na ait 7/3151 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş 7/3138 (4 sayfa)	2- Görüş 7/3139 (2 sayfa)
3- Görüş 7/3140 (4 sayfa)	4- Görüş 7/3141 (2 sayfa)
5- Görüş 7/3142 (1 sayfa)	6- Görüş 7/3143 (2 sayfa)
7- Görüş 7/3144 (5 sayfa)	8- Görüş 7/3145 (1 sayfa)
9- Görüş 7/3146 (1 sayfa)	10- Görüş 7/3147 (1 sayfa)
11- Görüş 7/3148 (1 sayfa)	12- Görüş 7/3149 (3 sayfa)
13- Görüş 7/3150 (2 sayfa)	14- Görüş 7/3151 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Şenol BAL****İzmir Milletvekili****Esas No****: 7/3140**

SORU 1- Türkiye'de tarım üretiminde kontrolsüz zirai ilaç kullanımı artıyor. Avrupa Birliği ülkelerinin insan sağlığı açısından zararlı olması dolayısıyla piyasadan çektiği zirai ilaçların % 75'inin halen ülkemizde yoğun olarak kullanılmasını nasıl açıklıyorsunuz?

CEVAP 1- AB'de Bitki Koruma Ürünlerinin Piyasaya arzı 91/414/EEC sayılı direktife göre yapılmaktadır.

AB'de kullanılan aktif maddeler güvenli, askıda ve out olarak sınıflandırılmıştır. Söz konusu aktif madde listeleri devamlı güncellenmektedir.

Zaman içerisinde aktif maddelerin toksikolojik, ekotoksikolojik yönden yapılan çalışmaları yeniden değerlendirilmektedir.

AB'de yasaklı olup da bizde halen kullanıldığı iddia edilen ilaçlar ülkemizde mevzuat doğrultusunda ruhsat almış olan ilaçlardır. Bunlar ilgili komisyon uzmanlarınca toksikolojisi, ekotoksikolojisi, kalıntısı, biyolojik etkinliği, fiziksel ve kimyasal özellikleri yönüyle incelendikten sonra uygun bulunmaları halinde ruhsatlandırılmaktadır. Bu ilaçlar aynı zamanda ABD, Japonya, Kanada gibi AB dışındaki gelişmiş ülkelerde de kullanımdadır. Bu ilaçlar ve AB'de kullanımda olan ilaçlar teknik talimatlara uygun bir şekilde kullanılmalrı halinde bir problem oluşturmazlar. Çünkü bu ilaçlar güvenli olmanın yanında diğer bazı gerekçelerle de AB'de ruhsatları iptal edilmektedir.

SORU 2-Teknik ve personel açısından yeterli olan Tarım tahlil laboratuvarlarının akredite olması neden gecikmektedir?

CEVAP 2- Bakanlığımıza bağlı Adana, Ankara, Antalya, Çanakkale, Denizli, Isparta, İstanbul, İzmir, Mersin, Kocaeli, Konya, Samsun, Trabzon, Hatay, Tekirdağ, Van İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ve Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü olmak üzere 16 il kontrol laboratuvar müdürlüğü laboratuvarlarında pestisit analizleri yapılmaktadır. Ayrıca 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 5. Maddesi Gereğince yayımlanan "Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Yönetmelik" hükümleri gereğince; ithalat, ihracat ve özel istek amaçlı gıda analizlerini yapmak üzere Bakanlığımızdan çalışma izni alan Ayşenur ve Turan, Argefar, Ege Gıda, MSM, Eurolab, İntertek, Kalite Sistem Muğla, Aybak Natura, İnterlab ve Pia olmak üzere 11 özel gıda kontrol laboratuvarları olmak üzere toplam 27 laboratuvar da pestisit analizleri yapılmaktadır. Pestisit analizi yapan bu laboratuvarlardan Ankara, Antalya, İzmir, mersin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ile Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü pestisit analizlerinde akredite olup etken madde sayısını artırma çalışmaları devam etmektedir.

SORU 3-Çiftçilerimizin tarım ilaçlarını bilinçli ve kontrollü kullanmaları için ne gibi önlemler aldınız?

CEVAP 3- Ülkemizde yürütülen zirai mücadele faaliyetleri, Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına göre yapılmaktadır. Bu talimatlarda; hangi üründe hangi ilacın kullanıldığı, kullanılan ilacın dozu ve kullanma zamanı, kullanılacak ilaçlama aletleri ayrıntıları ile bildirilmiştir. Uygulanan eğitimlerle üreticilere ürünlerde zarara sebep olan bitki hastalık ve zararlıları ile zamanında ve tavsiye edilen dozda ilaç kullanımı bilinci de verilmektedir.

Bu doğrultuda, tarladan sofraya güvenli ürün ulaştırılması amacına yönelik olarak, üreticilerimizin, yetiştirdikleri ürünlerde kullandıkları kimyasalları kayıt altına almalarını ve bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların izlenebilirliğini sağlamak amacıyla "Taze Sebze ve Meyve Üretiminde Bitki Koruma Ürünü Kalıntısının Önlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslağı" hazırlanmıştır. Bu yönetmelikle; Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi" çerçevesinde pilot uygulamalar 2007 yılı Mart ayından itibaren başlatılmıştır. Proje faaliyetleri, 2008 yılında da 61 ilde toplam 8 üründe (turunçgil, domates, üzüm, çilek, kiraz, şeftali, elma, kayısı) yürütülmeye devam etmektedir. Ayrıca bu ürünlerdeki hastalık ve zararlılar, kullanılan ilaçlar ile ilgili kitapçıklar hazırlanmış ve illerimize gönderilmiştir.

Proje ile üreticilerimizin bilinçli ve kontrollü pestisit kullanmaları, tavsiye dışı ilaç kullanımının önlenmesi ve tavsiyeli ilaçların belirtilen dozda kullanılması ve son ilaçlama ile hasat arasındaki süreye uyulmasına ilişkin her türlü yayım çalışmasıyla, bitkisel üretimde zirai mücadelenin "Zirai Mücadele Teknik Talimatları" doğrultusunda yürütülmesi de sağlanmaktadır. Ayrıca Ziraat Mühendisleri Odası ve Ziraat Odaları Birliği ve diğer proje paydaşları (üretici birlikleri, kooperatifler, ihracatçı birlikleri), İl Müdürlüklerimiz ile işbirliği yaparak üreticilerin eğitimi hususlarında katkı ve destekleri sağlanmıştır.

SORU 4-Zirai ilaçların, ürünler de nasıl kullanıldığını denetlemede kontrol mekanizması geliştirdiniz mi?

CEVAP 4- Tüm Dünyada ve ülkemizde, bitki hastalık ve zararlıları ile mücadelede, kimyasal mücadele, en son başvurulacak bir mücadele yöntemi olarak benimsenmiştir. Hatta ekonomik ve ekolojik olarak bir zorunluluk bulunmadığı sürece, kimyasal mücadeleye yer verilmemesi hedeflenmektedir. Eğer kimyasal mücadele uygulama mecburiyeti var ise, uygun dozda ve en uygun zamanda kullanılan ilaçlar tavsiye edilmektedir. Doğal dengenin korunması amacıyla yapılan çalışmalar, zirai mücadele faaliyetleri bakımından büyük önem arz etmekte, mücadelenin olmazsa olmazı olarak değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda, Bakanlığımızca, yıllık ilaç tüketiminin azaltılması amacıyla hedefler belirlenmekte, üreticilerimiz alternatif mücadele programlarına yönlendirilmekte, Entegre Mücadele programları yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. 2008 yılı Bitki Koruma Programı kapsamında, stratejik 15 üründe, toplam 1.065.607 dekar ve 869.450 ağaçta Entegre Mücadele çalışmaları yürütülmektedir. Yürütülen Entegre Mücadele Programlarında herhangi bir bölgede en yaygın olarak üretilen ürün ele alınmakta, bu üründe zarara sebep olan bitki hastalık ve zararlıları ile zamanında ve tavsiye edilen dozda ilaç kullanımı bilinci üreticilere verilmektedir. Bu bilinç; elbette, daha bol ve kaliteli ürün elde etmeyi de beraberinde getirmektedir. Böylece hem hastalık ve zararlılar ile zirai mücadele yürütülmekte, hem de seçilen üründe uygulanan mücadele yönetimi ile o bölgedeki üreticiler için kırsal kalkınma modelleri oluşturulmaya çalışılmaktadır. Yapılan bu çalışmalarla ilaçlama sayıları en aza indirilmektedir. Örnek olarak, daha önce elmada İç Kirduna karşı beş ilaçlama yapılırken ilaçlama sayısı üçe indirilmiş bulunmaktadır.

Bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele zamanının tespit edilerek üreticilerimize duyurulduğu (cep telefonlar, kısa mesajlar, duyurular vb.) "Elektronik Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri" hatalı zirai ilaç uygulamalarının önüne geçilmektedir. Bu çalışmalarla hem zirai ilaç uygulamaları kontrol altına alınmakta, hem de ürünlerde kullanılan zirai ilaç sayısı düşürülmektedir.

Tarladan sofraya güvenli ürün ulaştırılması amacına yönelik olarak ise, üreticilerimizin yetiştirdikleri ürünlerde kullandıkları kimyasalların kayıt altına alınması ve bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların izlenebilirliğini sağlamak amacıyla, Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nce yürütülen "Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi" çerçevesinde uygulamalar da yürütülmektedir.

SORU 5-Ülkemizde kullanılan tarım ilaçlarının yarısına yakını Ege ve Akdeniz bölgesinde tüketilmektedir. Gıda güvenliği ve insan sağlığı açısından yeterli önlemleri aldığınız konusunda vicdanınız rahat mı?

CEVAP 5- Ürün çeşitliliğinin daha fazla olduğu, zararlı etmenlerin yoğun olduğu ve bu sebeple daha fazla zirai mücadele uygulamalarının yapıldığı Ege ve Akdeniz Bölgesinde;

1. Entegre Mücadele,
  2. Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenebilirlik Projesi,
  3. Tahmin Ve Erken Uyarı uygulamaları,
- Biyolojik mücadele çalışmaları yoğun olarak sürdürülmektedir.

SORU 6-Daha düşük zehirli ve doğa dostu ilaçların kullanılması için çiftçilere destek vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 6- Daha güvenli ve çevre dostu ilaçların ruhsatlandırılması ve üreticiler taraflarından kullanılması Bakanlığımızca fevkalade önemsenmekte ve bu konuyla ilgili gerekli çalışmalar (üretici eğitimleri, teknik destek vb.) yürütülmektedir.

Biyolojik mücadele etmenlerinin ruhsatlandırılması, ithali ve kullanımı ile ilgili Tebliğ hazırlanmış ve Resmi Gazete'de yayım aşamasına gelmiştir. Hazırlanan Tebliğle Biyolojik mücadele etmenleri ve daha güvenli, çevre dostu ilaçların üretimi, ithali ve kullanımı yasal zemine oturtulmuş olacaktır. Tebliğ uygulamaya geçtiğinde de yasal zemini hazırlanan bu ürünler için destekleme programları gündeme gelmiş olacaktır.

Ayrıca üreticilere destek amacıyla 2004 yılından itibaren, ilaçlarda uygulanan KDV oranı %18'den %8'e düşürülmüştür.

SORU 7-Avrupa Birliğine ülkelerinde tarıma yapılan destek ve gelişmeleri gerçekten takip ediyor musunuz?

SORU 8-Türk Tarımının içinde bulunduğu çıkmazdan uyguladığınız Politikalarla çıkabileceğinize inanıyor musunuz?

CEVAP 7-8- 58, 59 ve 60. Hükümetler döneminde tarım sektörü öncelikli sektörler arasında değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, çiftçilerimize verilen destekler önemli oranda artırılmış, insanlarımızın yeterli ve kaliteli gıda tüketebilmesi için gerekli hassasiyet gösterilmiştir.

Toplam tarımsal destekleme miktarı;

- 2002 yılında 1,868 Milyar YTL iken,
- 2007 yılında 5,540 Milyar YTL' ye çıkarılmıştır.
- Hükümetlerimiz döneminde toplam tarımsal destekler yaklaşık 3 kat artırılmıştır.

Yağlı tohum primleri 7 kat, hayvancılık destekleri 16 kat artırılmıştır.

Ayrıca, tarımsal destekler üretim ve kalitenin artırılmasına yönlendirilmiştir.

Çiftçilerimize ilk kez mazot, sertifikalı tohum, sübvansiyonlu kredi desteği vb. destekler vermeye başlanmıştır.

2001 yılında kaldırılan kimyevi gübre desteği uygulaması doğrudan çiftçilere verilmek suretiyle tekrar başlatılmıştır.

Diğer yandan, hububat, çeltik ilk kez prim kapsamına alınmış ve 2005 – 2008 döneminde çiftçilere toplam 2 milyar YTL destek ödenmiştir.

Tarım sektörüne verilen destekler önümüzdeki dönemde de artarak devam edecektir.